

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobce: **Ing. V. V.**, zastoupen Mgr. Vítězslavem Dohnalem, advokátem se sídlem Masarykovo náměstí 195, Jílové u Prahy, proti žalovanému: **Ministerstvo zdravotnictví**, se sídlem Palackého nám. 4/375, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 9. 2012, čj. 29003/2012-3/PRO, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 202/2012, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 5 A 202/2012 vydat rozhodnutí nejpozději ve lhůtě **do 30. 9. 2014**.
- II. Žalobci **se přiznává** náhrada nákladů řízení **ve výši 1.800 Kč**, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 1 měsíce od právní moci tohoto usnesení na účet zástupce žalobce, advokáta Mgr. Vítězslava Dohnala.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 14. 7. 2014, postoupeným Nejvyššímu správnímu soudu Městským soudem v Praze (dále jen „městský soud“) dne 22. 7. 2014, se žalobce (dále též „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to vydání rozhodnutí ve věci vedené u městského soudu pod sp. zn. 5 A 202/2012.

Navrhovatel ve svém návrhu uvedl, že podal žalobu dne 19. 11. 2012, městský soud zahájil řízení dne 20. 11. 2012 a poslední vyjádření navrhovatele je ze dne 27. 3. 2013. Do dnešního dne, tj. téměř sedmnáct měsíců od podání návrhu na zahájení řízení a více než rok od posledního úkonu ve věci, nebylo v dané věci rozhodnuto. Navrhovatel je přitom přesvědčen, že v dané věci je významný právní a společenský zájem na rychlém vyřešení uvedené otázky, neboť se žaloba týká informací, které obecně v čase zastarávají. Ve věcech životního prostředí je navíc časový aspekt rozhodnutí soudu velmi podstatný především kvůli zajištění efektivity soudního rozhodnutí, tj. principu vyplývajícího z čl. 9.4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v otázkách životního prostředí (tzv. Aarhuská úmluva). V uvedené věci hrozí riziko, že v případě delší časové prodlevy bude meritorní rozhodnutí „pouhým akademickým výrokem“, neboť budou zpracovány již nové

hlukové mapy a řízení, ve kterých navrhovatel mohl uplatnit získané informace, již budou pravomocně ukončena. Navrhovatel se proto domáhá určení lhůty pro rozhodnutí dané věci.

Předsedkyně senátu městského soudu, který je příslušný ve věci rozhodnout, k návrhu uvedla, že soud se řídí zákonným pravidlem, podle nějž mají být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém k soudu došly, s výjimkami stanovenými v § 56 s. ř. s. (mezi které však daná věc nepatří). Příslušný senát městského soudu nyní rozhoduje o žalobách podaných v roce 2010. Žalob, o nichž nebylo dosud rozhodnuto, je v tomto senátu celkem 616, přičemž žalobě ve věci navrhovatele předchází 310 věcí starších. Soudu navíc přicházejí nové žaloby, u nichž lhůtu pro rozhodnutí stanoví přímo zákon nebo které se projednávají přednostně. Institut určení lhůty podle § 174a zákona o soudech a soudcích neslouží podle městského soudu k tomu, aby byly přednostně a v rozporu se zákonným pravidlem (§ 56 s. ř. s.) vyřizovány věci těch žalobců, kteří se nejhlasitěji ozývají, na úkor žalobců „mlčících“, na něž délka řízení dopadá neméně tíživě.

Z předloženého spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že předmětná žaloba (spolu s vylepenými kolkovými známkami v příslušné výši) byla doručena městskému soudu dne 20. 11. 2012. Dne 4. 12. 2012 soud navrhovatele a jeho zástupce vyzval, aby předložili originál plné moci prokazující zmocnění tohoto zástupce zastupovat navrhovatele v řízení před soudem. Soudu byla požadovaná plná moc doručena dne 17. 12. 2012, dále dne 14. 12. 2012 mu byla doručena substituční plná moc udělená zástupcem navrhovatele JUDr. M. B., Ph.D. Přípisem ze dne 18. 12. 2012 vyzval soud žalovaného k předložení úplné spisové dokumentace, k vyjádření k zasláné žalobě a poučil ho o složení senátu, který bude v dané věci rozhodovat. Vyjádření ministra zdravotnictví bylo městskému soudu doručeno dne 22. 1. 2013. Přípisem ze dne 23. 1. 2013 soud zaslal navrhovateli vyjádření žalovaného a poučil ho o složení senátu. Navrhovatel doručil městskému soudu dne 15. 2. 2013 repliku k vyjádření žalovaného, k níž ministr zdravotnictví zaslal soudu dne 7. 3. 2013 další vyjádření. Repliku k tomuto vyjádření zaslal navrhovatel městskému soudu dne 27. 3. 2013. Dne 2. 4. 2013 městský soud přeposlal repliku žalovanému.

Nejvyšší správní soud posoudil postoupený návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu a dospěl k závěru, že je důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

V řízení podle § 174a zákona o soudech a soudcích tedy Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Znamená to, že zjistí-li neodůvodněné průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům s ohledem na složitost věci, významu předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána v listopadu roku 2012 a lhůta, v níž není rozhodnuto (a s ohledem na odkaz městského soudu na počet nevyřízených věcí příslušného senátu v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto), trvá již 21 měsíců, tedy téměř dva roky. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou. Navrhovatel navíc souhlasil s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Městský soud již učinil potřebné procesní úkony v dané věci a ode dne 2. 4. 2013, kdy provedl poslední procesní úkon (přeoslání repliky navrhovatele žalovanému), je věc již připravena k rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že odkaz městského soudu na nevyřízené věci příslušného senátu, které podle data nápadu předcházejí dni podání předmětné žaloby, neobstojí. Zdejší soud žádným způsobem nezpochybňuje množství nevyřízených věcí vedených u městského soudu. Stejně tak platí, že obecně je třeba věci vyřizovat podle pořadí nápadu (pokud se nejedná o věci, které je soud povinen projednat přednostně ve smyslu § 56 s. ř. s.). Zároveň je však nutné respektovat právní názor plynoucí z judikatury Ústavního soudu, podle něž odkazy na pořadí vyřizovaných věcí nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. Ústavní soud opakovaně ve svých rozhodnutích uvedl, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu (pozn. NSS: respektive orgánů odpovědných za organizaci justice), aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Soud vzal na vědomí také okolnost, že v projednávané věci je dán zájem na jejím rychlém rozhodnutí, neboť případné poskytnutí zastaralých informací (konkrétně se jednalo o žádost o poskytnutí kopií kompletních hlukových map pro okolí letiště Praha Ruzyně a aglomeraci Praha zpracovaných společnostmi EKOLA group, spol. s r. o. a Akustika Praha s. r. o.) by ztratilo pro navrhovatele význam.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil městskému soudu přiměřenou lhůtu pro nařízení jednání; touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Z obsahu spisu soud zjistil, že zástupce žalobce učinil jeden úkon (podání návrhu). Soud rozhodl tak, že se navrhovateli náhrada nákladů řízení přiznává ve výši 1 x 1.500 Kč a 1 x 300 Kč, celkem 1.800 Kč [dle § 9 odst. 1 a dle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Zástupci navrhovatele tak bude do 1 měsíce od právní moci usnesení vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu náhrada nákladů řízení ve výši 1.800 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (ust. § 174a odst. 9, věta druhá, zákona o soudech a soudcích).

V Brně dne 14. srpna 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu